

BLOK 10:

LES 116: BEWERKINGEN: CIJFEREN: KOMMAGETALLEN DELEN DOOR

NATUURLIJKE GETALLEN.

Nodig:

- Werkboek E p. 70-71-72
- Rekenwijzer p. 47 (b)
- Potlood, gom en lat

Opdrachten:

1) Instructiefilmpje bekijken op Bingel

Kijk bij "Mijn taken" en bekijk deze 2 instructiefilmpjes: Cijferend delen met natuurlijke getallen
Cijferend delen met kommagetallen

2) Rekenwijzer

Lees aandachtig de uitleg op blz. 47 (b)

Laat het boekje open liggen; je kan het straks nog nodig hebben.

3) Oefeningen maken in het werkboek E

- Neem je werkboek E op blz. 70
- Maak nu deze oefeningen met potlood. Gebruik ook een lat! Probeer netjes te werken
Werkboek E: blz. 70 nr. 1 en 2
blz. 71 nr. 3 en 4
blz. 72 (vervolg van nr. 4 → c en d)
- Lees nu eerst aandachtig deze uitleg voor je aan de oefening begint!

Blz. 21 nr. 1: een natuurlijk getal delen

- ➔ Begin eerst met **de schatting**. Rond het deeltal af naar een D dat je gemakkelijk kan delen door de deler.
Denk aan de deeltafels.

Bvb. $\underline{1}876 : \underline{4} = \rightarrow 2\ 000 : 4 = 500$

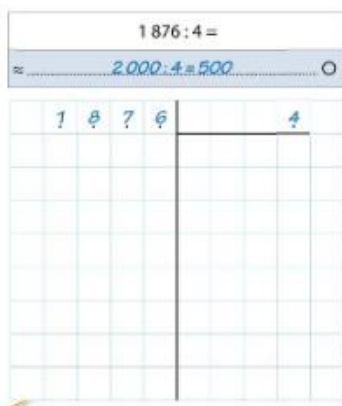
Je kijkt naar de eerste 2 cijfers $\rightarrow 18$

18 kan je niet delen door 4

Als je afrondt, mag je **ofwel een groter of kleiner getal** nemen dat je kan delen door 4 \rightarrow Bvb. $20 : 4 = 5$

De andere cijfers van het deeltal worden nullen. $\rightarrow 500$

Schrijf nu de **staartdeling** op.

\rightarrow Tip: We zetten nu eerst onze stipjes (zoals in de klas) waar het quotiënt moet komen.

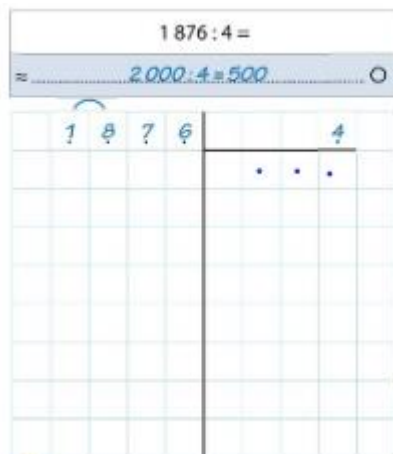
We starten met het eerste cijfer van het deeltal (1) te delen door de deler (4).

Als je het eerste cijfer niet kan delen door de deler, zet je een **boogje**.

Bvb. $1\ 876 : 4 =$

1 gedeeld door 4 gaat niet, dus ik zet een boogje boven 1 en 8.

Het boogje neemt 2 cijfers samen (1 en 8). Het boogje telt voor 1 stipje in het quotiënt, dan moeten er nog 2 stipjes bij komen (van 7 en 6). Er staan nu 3 stipjes, dus ons quotiënt moet uit 3 cijfers bestaan.

→ Maak nu de **deling**.

$18 : 4 = \dots \rightarrow 18$ is geen getal uit de deeltafel van 4; dus ik ga **naar beneden** op zoek naar een kleiner getal dat wel in de deeltafel voorkomt (16).

$$16 : 4 = 4$$

Ik schrijf 4 in het quotiënt op het 1ste stipje.

$$4 \times 4 = 16$$

Ik schrijf 16 onder 18

$$18 - 16 = 2$$

Ik zet links een stipje.

Ik laat de 7 dalen

$27 : 4 = \dots \rightarrow 27$ is geen getal uit de deeltafel van 4; dus ik ga **naar beneden** op zoek naar een kleiner getal dat wel in de deeltafel voorkomt (24).

$$24 : 4 = 6$$

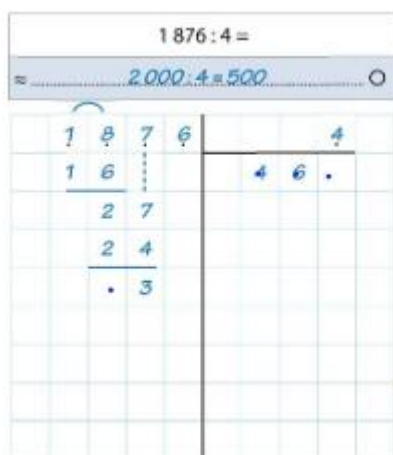
Ik schrijf 6 in het quotiënt op het 2de stipje.

$$6 \times 4 = 24$$

Ik schrijf 24 onder 27

$$27 - 24 = 3$$

Ik zet links een stipje.

Ik laat de 6 dalen

$$36 : 4 = 9$$

Ik schrijf 9 in het quotiënt op het 3de stipje.

$$9 \times 4 = 36$$

Ik schrijf 36 onder 36

$$36 - 36 = 0$$

Ik zet links een stipje.

1876 : 4 =

≈ 2000 : 4 = 500 ○

1	8	7	6		4
1	6			4	6
	2	7			9
	2	4			
		•	3	6	
			3	6	
				•	0

1876 : 4 =

≈ 2000 : 4 = 500 ✕

1	8	7	6		4
1	6			4	6
	2	7			9
	2	4			
		•	3	6	
			3	6	
				•	0

→ Noteer nu de **rest**. ($r = 0$)

→ Vergelijk de uitkomst met de schatting: 469 ligt dicht bij 500

→ Plaats een kruisje in het cirkeltje (d.w.z. ik heb vergeleken)

Blz. 21 nr. 2: een kommagetal delen ($r = 0$)

→ Als je wil, kan je het 2de instructiefilmpje: Cijferend delen met kommagetallen nog eens herbekijken.

→ Begin eerst met **de schatting**. Rond het deeltal af naar een H dat je gemakkelijk kan delen door de deler. Kijk hiervoor alleen **naar het geheel** (= het getal dat voor de komma staat).

Bvb. $\underline{187},60 : 4 =$ → rond hier 187 af naar 200

$$\rightarrow 200 : 4 = 50$$

→ Schrijf de **staartdeling** op.

→ Tipp: We zetten eerst onze stipjes (zoals in de klas) waar het quotiënt moet komen. We noteren ook al de komma (dan kunnen we die later niet meer vergeten).

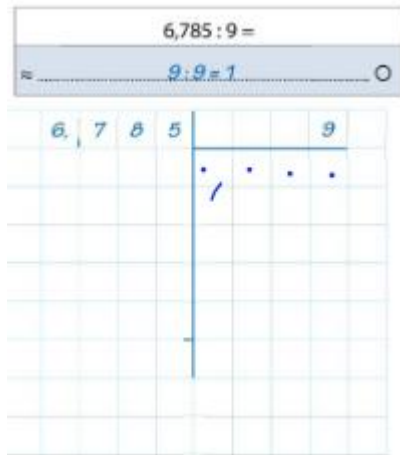
- Maak nu de deling.
- Wat is nu **de rest**? (zie filmpje Bingel + Rekenwijzer)
Teken de kommalijn en **voeg de nodige nullen** toe.
- Noteer de **rest**. ($r = 0$)
- Vergelijk de uitkomst met de schatting: ligt mijn uitkomst (= quotiënt) dicht bij 50?
- Plaats een kruisje in het cirkeltje (d.w.z. ik heb vergeleken)

Blz. 21 nr. 3: een kommagetal delen (met rest)

- Begin met **de schatting**. Rond het deeltal af naar een T dat je gemakkelijk kan delen door de deler.
- Schrijf de **staartdeling** op.
Zet als het nodig is een boogje.
→ Tip: *We zetten eerst onze stipjes (zoals in de klas) waar het quotiënt moet komen. We noteren ook al de komma (dan kunnen we die later niet meer vergeten).*
- Maak nu de deling.
- Wat is nu **de rest**? (zie filmpje Bingel + Rekenwijzer)
Teken de kommalijn en **voeg de nodige nullen** toe.
- Noteer de **rest**. (Bvb. $r = 0,04$)
- Vergelijk de uitkomst met de schatting: ligt mijn uitkomst (= quotiënt) dicht bij het schattingsgetal?
- Plaats een kruisje in het cirkeltje (d.w.z. ik heb vergeleken)

Blz. 21 nr. 4 (d):

Let op! We zetten geen boogje over een komma (in het filmpje, het Rekenwijzertje en het rekenboek doen ze het wel, maar in de klas doen we het anders om problemen te vermijden!).

→ Tip: We zetten eerst onze stipjes (zoals in de klas) waar het quotiënt moet komen. We noteren ook al de komma (dan kunnen we die later niet meer vergeten).

6 : 9 gaat niet, maar ik mag hier **geen** boogje zetten omdat het anders over de komma gaat → ik zet dus **toch een stip** in het quotiënt (in het 1ste hokje) en onmiddellijk de komma erbij. Dan tel ik het aantal cijfers dat nog overblijft in het deeltal (3 cijfers), dus ik zet nog 3 stipjes na de komma in het quotiënt.

We beginnen te delen:

6 : 9 gaat niet, ik zet dus een **0** op het 1ste stipje.

$$0 \times 9 = 0$$

$$6 - 0 = 6$$

Ik laat de 7 dalen.

67 : 9 = ... → 67 is geen getal uit de deeltafel van 9; dus ik ga **naar beneden** op zoek naar een kleiner getal dat wel in de deeltafel voorkomt (63).

$$63 : 9 = 7$$

$$7 \times 9 = 63$$

$$67 - 63 = 4 \text{ enz...}$$

